

РЕШЕНИЕ

№ 20

гр. Бяла, 10.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЯЛА в публично заседание на десети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Лилия М. Ненова

при участието на секретаря Мариета Й. Йорданова
като разгледа докладваното от Лилия М. Ненова Гражданско дело №
20214510100885 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба на В. ТР. Г. срещу „Б-КОНТАКТ“ ООД за осъждане на ответното дружество да заплати на ищеца сумата от 12 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени вреди под формата на пропусната полза от неизпълнение на задължение за шестмесечен срок на предизвестие при прекратяване на Договор с търговски пълномощник от 01.01.2008 г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на подаване на исковата молба – 17.09.2021 г., до окончателното изплащане на задължението, както и разноски за производството.

Ищецът твърди, че на 01.01.2008 г. сключил с ответното дружество договор, съгласно който ответникът като търговец му възложил, а той като търговски пълномощник приел да извършва за сметка на търговеца всички действия, свързани с обикновената му търговска дейност, за неопределено време, срещу месечно възнаграждение в размер на 1 040 лв. Твърди още, че съгласно клаузата на чл.16, ал.2 от договора, същият можело да бъде прекратен с писмено предизвестие на една от страните до другата, направено в шестмесечен срок. Сочи, че с допълнително споразумение към договора от 27.04.2014 г. уговорили месечното възнаграждение, дължимо от търговеца на търговския пълномощник, да е в размер на 1 250 лв., а с анекс към договора от 03.01.2018 г. бил уговорен размер на възнаграждението 2 000 лв. Твърди, че със заповед от 26.07.2021 г. длъжността „търговски пълномощник“ при ответника била закрыта и той бил освободен от тази длъжност считано от 01.08.2021 г. Сочи, че на 02.08.2021 г. депозирал искане до ответника за заплащане на обезщетение за неспазено шестмесечно предизвестие, но

отговор на искане, както и плащане, не получил. Счита, че като пряка и непосредствена последица от неспазения шестмесечен срок на предизвестieto, за него е налице пропусната полза в размер на 12 000 лв., изчислени на база месечното възнаграждение от 2 000 лв., тъй като при спазване на уговореното щял със сигурност да реализира нарастване на имущественото си състояние през периода на предизвестieto. Сочи още, че съгласно чл.19 от договора за него е налице забрана да осъществява дейност, която е конкурентна на ответника-търговец.

В срока по чл.131, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на исковата молба, в който се заема становище за допустимост, но неоснователност на предявения иск. Ответникът признава, че с ищеца са сключили Договор с търговски пълномощник от 01.01.2008 г. и допълнително споразумение от 27.04.2014 г., като сочи, че към същите били налице и нотариално заверени пълномощни от 06.10.2008 г. и от 29.09.2015 г. Твърди, че съществуването на анекс от 03.01.2018 г. било установено едва през 2020 г., когато ищецът подал уведомление за прекратяване на договор, подписан с предишен управител на дружеството. Заема становище за недължимост на претендираната от ищеца сума поради трайно неизпълнение на поетите от страна на същия като търговски пълномощник ангажименти по договора. Твърди, че не е налице виновно неизпълнение от страна на дружеството, както и че липсват настъпили вреди за ищеца под формата на пропуснати ползи. Моли за отхвърляне на исковата претенция и присъждане на разноски.

В съдебно заседание ищецът, лично и чрез процесуалния си представител адвокат Х.Я. от АК-Варна, поддържа подадената искова молба и моли за уважаване на предявения иск. Подновява се и искането за присъждане на разноски с представяне на списък по чл.80 от ГПК.

Ответното дружество, чрез процесуалния си представител адвокат М.В. от АК-Русе, поддържа отговора на исковата молба, моли за отхвърляне на иска като неоснователен и недоказан и представя списък на разноските по чл.80 от ГПК. В подадена в срока по чл.149, ал.3 от ГПК писмена защита развива съображения за недължимост на обезщетение поради липса на извършени действия по изпълнение на договора от страна на ищеца. Сочи, че с последващите изменения договорът е станал безсрочен, поради което обезщетението за неспазено предизвестие следва да е едномесечно, като счита, че в случай на основателност на претенцията, същата следва да е в размер на нетното, а не на брутното възнаграждение.

Съдът, като прецени доказателствата по делото заедно и поотделно и съобрази твърденията и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл.79, ал.1 от ЗЗД вр. чл.82 от ЗЗД вр. чл.27 от ТЗ вр. чл.86, ал.1 от ЗЗД – за присъждане на обезщетение за претърпени вреди под формата на пропусната полза от неизпълнение на договорно задължение, ведно със законната лихва от датата на исковата претенция до окончателното заплащане. Предявеният иск е допустим, тъй като е подаден от надлежна страна, имаща правен интерес от водене на настоящото производство, срещу ответник, който е пасивно легитимиран да отговоря по иска.

Основателността на ищцовата претенция е предпоставена от установяване в рамките на процеса на наличието на валидно възникнало договорно правоотношение между страните с твърдяното съдържание, в това число наличието на уговорен шестмесечен срок на предизвестие за едностранно прекратяване на договора; прекратяване на договора от страна на ответника; настъпили вреди за ищеца под формата на пропусната полза и техния размер; предвидимост на пропуснатата полза към момента на пораждаване на задължението, както и че при точно изпълнение на задължението за отправяне на писмено предизвестие за прекратяване на договора от страна на ответника, ищецът със сигурност би получил увеличаване на имуществото си; причинна връзка между пропуснатата полза и виновното неизпълнение на ответника.

Съгласно чл.26, ал.1 от Търговски закон /ТЗ/ търговският пълномощник е лице, упълномощено от търговец да извършва посочените в пълномощното действия срещу възнаграждение, като упълномощаването става писмено с нотариално заверен подпис. По правилото на чл.27 от ТЗ отношенията между търговеца и търговския пълномощник се уреждат с договор, който според съдебната практика може да е трудов, договор за поръчка или да съдържа елементи на ненаименован договор /така *Решение № 157 от 28.12.2011 г. по т.дело № 126/2011 г. на I ТО на ВКС*/.

В настоящия случай, не е спорно между страните по делото, че между същите са възникнали отношения по търговско представителство. Това обстоятелство е установимо и от ангажираните от страна на ищеца писмени доказателства. Така, видно от представения по делото договор с търговски пълномощник с нотариална заверка на подписите, на 01.01.2008 г. търговецът „Б-Контакт“ ООД е упълномощил и възложил на ищеца В. ТР. Г., а последният е приел да извършва от името и за сметка на търговеца всички действия, свързани с обикновената му търговска дейност, срещу месечно възнаграждение в размер на 1 040 лв. Относими в тази насока са и издадените от дружеството пълномощни от 06.10.2008 г. и от 29.09.2015 г. с нотариална заверка на подписа, видно от които, на основание сключен договор с търговски пълномощник търговецът е упълномощил ищеца с редица права, включително за сключване на сделки, свързани с обикновената търговска дейност на упълномощителя. Предвид предмета на договора и постигнатите с него уговорки, същият има характеристиките на договор за поръчка.

Не се спори по делото, че с последващи писмени съглашения страните са преуредили част от първоначално уговорените между тях условия по договора. Така видно от подписано на 27.04.2014 г. допълнително споразумение, страните са уговорили увеличаване размера на дължимото на търговския пълномощник възнаграждение до сумата от 1 250 лв., като независимо от обстоятелството, че в документа страните са посочени като „работодател“ и „служител“, съдът приема, че същото е сключено във връзка със съществуващия между търговеца и търговския пълномощник договор с търговски пълномощник от 01.01.2008 г., още повече че липсват твърдения или възражения на страните по делото в обратна насока, както и доказателства за сключен между страните трудов договор.

Размерът на възнаграждението на търговския пълномощник е предоговорен на 2 000 лв. с подписания между страните на 03.01.2018 г. договор за търговски пълномощник – анекс, когато ответното дружество и ищецът са преуредили и други условия на съществуващото между тях

договорна връзка. Наведеното от страна на ответника възражение, че за този анекс е разбрал едва през 2020 г. е ирелевантно, доколкото страната не оспорва нито съществуването на документа, нито авторството на положените върху документа подписи.

Не е спорно между страните по делото и това, че отношенията им по търговско представителство са прекратени. Съобразими в тази насока са и изявленията на страните, обективирани в приобщените към доказателствения материал заповед на управителя на ответното дружество от 26.07.2021 г. и искане на ищеца от 02.08.2021 г. Видно от първата, считано от 01.08.2021 г. поради нецелесъобразност е закрыта длъжността „търговски пълномощник“ в „Б-Контакт“ ООД и ищецът е освободен от тази длъжност. Изявлението на управителя на ответника за освобождаване на ищеца от длъжността „търговски пълномощник“ по същество представлява изявление за едностранно прекратяване без предизвестие на сключения между страните договор за поръчка. С искане вх.№ 30/02.08.2021 г., адресирано до управителя на „Б-Контакт“ ООД, ищецът е направил изявление за дължимост от страна на ответното дружество във връзка с освобождаването му като търговски пълномощник на дружеството на обезщетения за неспазено шестмесечно предизвестие по договор, за възбрана за неосъществяване на конкурентна дейност по договор и за клиента на основание директива на Европейския съюз, като е поискал изплащане на посочените обезщетения в едномесечен срок. С оглед на така отправеното от ищеца искане за заплащане на обезщетения във връзка с издадената заповед, е налице извънсъдебно признание от негова страна, че счита договорните отношения между него и търговеца във връзка с търговското представителство за едностранно прекратени от страна на търговеца.

Съгласно разпоредбата на чл.79, ал.1 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, когато длъжникът не изпълни точно задължението си, кредиторът има право да иска изпълнението заедно с обезщетение за забавата или да иска обезщетение за неизпълнение. По правилото на чл.82 от ЗЗД обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението, освен ако длъжникът е бил недобросъвестен. Така очертаните граници на договорната отговорност изискват установяване на пряка причинно-следствена връзка между неизпълнението на задължението и претърпяна вреда, като реална последица от конкретно квалифицирано поведение на длъжника.

В настоящия случай ищецът твърди неизпълнение от страна на ответника на договорно задължение за отправяне на шестмесечно предизвестие при едностранно прекратяване на договора. Видно от съдържанието на сключения на 01.01.2008 г. договор страните са постигнали съгласие срокът му да не е ограничен във времето /съгласно чл.17 договорът е безсрочен/, като са уредили следните способи за неговото прекратяване: с прекратяване на упълномощаването на търговския пълномощник /чл.18/ или с писмено предизвестие на едната страна до другата, направено в шестмесечен срок /чл.16, ал.2/. С подписания на 03.01.2018 г. договор – анекс страните обаче са предоговорили условията за прекратяване на договора, като хипотезите са сведени до трайно неизпълнение на клаузите на договора от една от страните или по взаимно съгласие /чл.11/, като последното е и уредено от закона правило за прекратяване на договорна връзка /чл.20а от

33Д/. В светлината на постигнатото между страните съглашение, което има силата на закон за тях, е очевидно, че първоначалната уговорка за шестмесечно предизвестие за едностранно прекратяване на договора е отпаднала. Такова правило не е и нормативно предвидено, поради което не може да бъде прието, че за ответника е съществувало задължение за отправяне на шестмесечно предизвестие за прекратяване на договора. При това положение претенцията на ищеца за заплащане на обезщетение за неизпълнение на договорно задължение за шестмесечно предизвестие при прекратяване на сключения между страните договор с търговски пълномощник се явява неоснователна и подлежи на отхвърляне., като безпредметно се явява разглеждането на останалите елементи от състава на осъдителния иск и произнасянето по необхванатите дотук доводи и възражения на страните.

Изложеното обосновава липсата на правно основание за заплащане от ответника на исканата от ищеца сума в размер на 12 000 лв., което влече неоснователността и на акцесорната претенция по чл.86, ал.1 от 33Д за присъждане на обезщетени за забава върху главницата.

При този изход на спора и с оглед правилото на чл.78, ал.3 от ГПК право на разноски за производството има ответникът. Видно от представения по делото договор за правна защита и съдействие от 12.10.2021 г. и извлечение от банкова сметка, ответникът е сторил разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 990 лв., които следва да бъдат възложени в тежест на ищеца.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на В. ТР. Г., ЕГН *****, адрес: ....., срещу „Б-КОНТАКТ“ ООД, ЕИК 117515529, седалище и адрес на управление: гр.Бяла, обл.Русе, ул.„Никола Петков“ № 23, за заплащане на сумата в размер на 12 000 лв. /дванадесет хиляди лева/, представляваща обезщетение за претърпени вреди под формата на пропуснати ползи от неизпълнение на задължение за шестмесечен срок на предизвестие при прекратяване на сключен между страните Договор с търговски пълномощник от 01.01.2008 г., ведно със законната лихва върху главницата от 17.09.2021 г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА В. ТР. Г., ЕГН *****, адрес: ....., да заплати на „Б-КОНТАКТ“ ООД, ЕИК 117515529, седалище и адрес на управление: гр.Бяла, обл.Русе, ул.„Никола Петков“ № 23, сумата в размер на **990 лв. /деветстотин и деветдесет лева/**, представляваща направени в първоинстанционното производство разноски за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд – Русе в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бяла: _____